

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Anna Owczarek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa S. C.

przeciwko B. Towarzystwu Geotermalnemu sp. z o.o.

przy interwencji ubocznej po stronie powoda S. R.

o stwierdzenie nieważności uchwały,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 października 2012 r.,

zażalenia powoda oraz interwenienta ubocznego na postanowienie o kosztach

zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 19 stycznia 2012 r.,

- I. zmienia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, zawarte w punkcie 2 wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 19 stycznia 2012 r. w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powoda dalszą kwotę 4017,- zł (cztery tysiące siedemnaście) i na rzecz interwenienta ubocznego dalszą kwotę 2417,- zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście);**
- II. oddala zażalenie w pozostałym zakresie;**
- III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 314,40 zł (trzysta czternaście złotych 40/100) i na rzecz interwenienta ubocznego kwotę 12 zł (dwanaście) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniami co do kosztów postępowania zawartymi w wyroku z dnia 19 stycznia 2012 r. orzekł (1) co do kosztów procesu za pierwszą instancję w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.377 zł i na rzecz interwenienta ubocznego kwotę 400 zł, (2) co do kosztów procesu za drugą instancję i postępowanie kasacyjne w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda oraz interwenienta ubocznego kwoty po 1420 zł tytułem kosztów „postępowania odwoławczego”. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, jako podstawę rozstrzygnięcia art. 98 i 109 k.p.c. Co do kosztów postępowania apelacyjnego i kasacyjnego wskazał, że obejmują one: wynagrodzenia pełnomocnika (ogółem 810 zł, tj. po 270 zł za dwukrotne postępowanie apelacyjne oraz postępowanie kasacyjne jako wynagrodzenie wyliczone według stawki podstawowej zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 21 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 oraz § 13 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z póź. zm.), zryczałtowane wydatki kancelaryjne (po 200 zł), koszty dojazdu do Sądu Apelacyjnego (po 166,40 zł) oraz koszty dojazdu do Sądu Najwyższego w Warszawie (po 243,60 zł).

Na powyższe orzeczenie zażalenie złożył powód S. C. oraz interwenient uboczny S. R. Zażalenie co do kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego zostało odrzucone jako niedopuszczalne. Co do dalszej części orzeczenia skarżący wnieśli o zmianę poprzez zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kwoty 6941,24 zł (2000 zł opłata od apelacji, 2000 zł, opłata od skargi kasacyjnej, 17 zł opłata od pełnomocnictwa, podwyższone wynagrodzenie) oraz na rzecz interwenienta ubocznego kwoty 4941,24 zł (400 zł opłata od apelacji, 2000 zł opłata od skargi kasacyjnej, 17 zł opłata od pełnomocnictwa, podwyższone wynagrodzenie), ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu oraz zasądzenie na rzecz skarżących zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego. Skarżący zarzucili naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 98 § 1 - 3 k.p.c.

oraz art. 107 k.p.c. poprzez niezasadne pominięcie przy rozstrzygnięciu wskazanych opłat oraz przepisów § 2 ust. 1 i ust. 2 w zw. z § 3 ust. 1 i § 11 pkt 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, poprzez niezasadne przyjęcie, że stronie powodowej oraz interwenientowi ubocznemu nie należą się koszty zastępstwa procesowego w stawce wyższej niż stawka minimalna, pominięcie wysokiego stopnia zawichości oraz znacznego nakładu pracy adwokata dla wyjaśnienia sprawy i jej rozstrzygnięcia.

Pozwana B. Towarzystwo Geotermalne Spółka z o.o. wnosila o oddalenie zażaleń oraz zasądzenie od powoda i interwenienta ubocznego zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył:

Zgodnie z wynikającą z art. 98 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy i kosztów celowych, strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu. Uchybieniem Sądu Apelacyjnego było wskazanie, że powołane wyżej kwoty zasądzone są tytułem kosztów postępowania odwoławczego, gdyż skarga kasacyjna jako nadzwyczajny środek zaskarżenia służący od prawomocnych orzeczeń nie jest postępowaniem odwoławczym. Niemniej rozliczenie przedstawione w uzasadnieniu wyroku nie pozostawia wątpliwości, że kwestionowane rozstrzygnięcie obejmuje także koszty związane z postępowaniem kasacyjnym. Trafnie wskazują skarżący na bezpodstawne pominięcie przy zasądzeniu poniesionych przez nich opłat sądowych i skarbowych. Jakkolwiek w spisie kosztów złożonym na ponownej rozprawie apelacyjnej rzeczywiście pełnomocnik nie wyspecyfikował wskazanych opłat, to nie budzi wątpliwości że dokument ten obejmuje jedynie wynagrodzenie i wydatki związane z jego udziałem w sprawie. We wcześniej złożonych pismach procesowych i wystąpieniach na rozprawach pełnomocnik wnosil o zasądzenie zwrotu poniesionych opłat i brak uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że wniosek ten został cofnięty bądź że nie był popierany. Konsekwentnie zażalenie w tej części

zasługuje na uwzględnienie. Chybione są zarzuty dotyczące wysokości wynagrodzenia pełnomocnika. Sąd Najwyższy podziela stanowisko orzecznictwa i doktryny prawniczej, że ustawodawca określając wysokość stawek minimalnych wynagrodzenia profesjonalnych pełnomocników za poszczególne czynności lub za udział w postępowaniach rozważył i uwzględnił wszelkie okoliczności charakterystyczne dla danego typu spraw. Tym samym w stawkach minimalnych odzwierciedlona została swoista wycena koniecznego nakładu pracy pełnomocnika związana ze specyfiką określonego rodzaju postępowań. Jednocześnie ustawodawca pozostawił sądom orzekającym możliwość uwzględnienia nadzwyczajnych, szczególnych okoliczności, które pojawiając się w danej sprawie zwiększają nakład pracy niezbędnej do prawidłowej realizacji obowiązków profesjonalnego pomocnika procesowego. Brak przesłanek zasądzenia wynagrodzenia wyższego od stawek minimalnych w sprawie, w której wskazane okoliczności nie wystąpiły, a skala aktywności adwokata pozostawała na przeciętnym poziomie. W przedmiotowym wypadku na etapie postępowania odwoławczego nie pojawiły się żadne nowe zagadnienia prawne, które nie byłyby już przedmiotem rozważania sądu pierwszej instancji. Pełnomocnik powoda i interwenienta ubocznego sporządził odpowiednie pisma procesowe w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym i Sądem Najwyższym, lecz jego czynności te nie wykraczały poza zwykłe działanie pełnomocnika strony w postępowaniu odwoławczym. Z tych względów zażalenie w tej części nie jest oparte na uzasadnionych podstawach. Ubocznie jedynie wskazać należy, że postępowanie apelacyjne wszczynane jest tylko raz wniesieniem apelacji, a ewentualne jego kontynuowanie na skutek orzeczenia kasatoryjnego Sądu Najwyższego sytuacji tej nie zmienia i nie powoduje uznania go za inne postępowanie. Konsekwentnie pełnomocnikom stron przysługuje jedynie jedno wynagrodzenie za udział w postępowaniu odwoławczym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2011 r., IV CZ 109/10, nie publ., z dnia 6 kwietnia 2011 r., I CZ 108/10, nie publ., z dnia 13 czerwca 2012 r., II CZ 40/12, nie publ.).

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na mocy art. 397 § 2 zd. 1 w zw. z art. 386 § 1 i 385 k.p.c. w zw. z art. 394² § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Najwyższy rozstrzygnął, uwzględniając jego wyniki, w oparciu o art. 100 k.p.c. oraz § 6 pkt 4 w zw. z § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).